

MONITOR KOREAŃSKI

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje miedzykoreańskie.

DR JOANNA BECZKOWSKA

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet Łódzki

MONITOR KOREAŃSKI

CZERWIEC 2024

ROSNĄCE OBAWY ZWIĄZANE ZE WSPÓŁPRACĄ ROSJI I KRLD

Korea Południowa obawia się przyspieszenia rozwoju programów raketowych i nuklearnych w Korei Północnej po szczycie z udziałem prezydenta Władimira Putina i przewodniczącego Kim Jong-una. Rośnie napięcie w relacjach międzykoreańskich, które obecnie przyjęły formę działań „wet za wet”. Napięte pozostają także relacje między Seulem i Moskwą – obie strony starają się wyrzucić wzajemną presję groźbami dostawy broni Ukrainie i Korei Północnej.

I. WYDARZENIA SZCZEBŁA CENTRALNEGO

4 czerwca: pierwszy szczyt Korea Południowa – Afryka odbył się w Goyang.

W trakcie szczytu omówiono możliwości rozwoju współpracy między Koreą Południową a państwami afrykańskimi. Pierwszy szczyt, zainicjowany przez Seul, skupił się przede wszystkim na mineralnych surowcach krytycznych i łańcuchach dostaw. Ponadto Korea Południowa zadeklarowała przekazanie 10 mld USD pomocy rozwojowej do 2030 roku, a także udzielenia kredytów eksportowych koreańskim firmom chcącym wejść na rynki afrykańskie. Wydarzeniu towarzyszyły także spotkania dwustronne, podczas których podpisano szereg porozumień, w tym udzielenie Tanzanii pożyczki na modernizację infrastruktury związanej z opieką zdrowotną czy projektów dotyczących nauki i rozwoju miast w Etiopii.

5 czerwca: nowy marszałek Zgromadzenia Narodowego został wybrany.

W nowej kadencji parlamentem będzie kierował Woo Won-shik. Został on wybrany podczas posiedzenia plenarnego zbojkotowanego przez Partię Siła Narodu. Po raz pierwszy w koreańskiej historii podczas pierwszego posiedzenia parlamentu partia rządząca była nieobecna. Bojkot związany był z międzypartyjnym konfliktem związanym z wyborem przewodniczących stałych komisji.

10-15 czerwca: współpraca z państwami Azji Centralnej została rozszerzona w ramach inicjatywy „Koreańskiego Jedwabnego Szlaku”. Prezydent Yoon Suk-yeol spotkał się z przywódcami Turkmenistanu, Kazachstanu i Uzbekistanu, by promować współpracę w zakresie łańcuchów dostaw i wdrożyć inicjatywę

„K-Silk Road” (Koreańskiego Jedwabnego Szlaku). W Turkmenistanie odbyło się spotkanie prezydentów Yoon Suk-yeola oraz Serdara Berdimuhamedowa. W Kazachstanie kwestie rozwoju strategicznego partnerstwa zostały omówione z prezydentem Kasymem-Żomartem Tokajewem. Z kolei w Uzbekistanie doszło do spotkania z prezydentem Shavkatem Mirziyoyewem. W każdym z państw odbyło się także forum biznesowe, w którym uczestniczył prezydent Yoon Suk-yeol.

11 czerwca: żądanie rezygnacji marszałka Zgromadzenia Narodowego zostało wystosowane przez Partię Siła Narodu. Według Partii Siła Narodu marszałek Woo Won-shik naruszył obowiązek neutralności poprzez jednostronne mianowanie przewodniczących stałych komisji. Od 30 maja, czyli rozpoczęcia prac nowego parlamentu, Partia Siła Narodu oraz posiadająca większość Partia Demokratyczna spierały się o nominacje przewodniczących stałych komisji – przede wszystkim o Komisję Legislacyjną i Sądowniczą. W koreańskiej praktyce parlamentarnej przyjęto, że marszałkiem zostaje członek ugrupowania posiadającego większość, zaś przewodniczącym tej komisji polityk drugiej największej partii w Zgromadzeniu Narodowym. Po nieudanych negocjacjach na przewodniczących najważniejszych komisji zostali wybrani członkowie Partii Demokratycznej.

12 czerwca: pierwsze spotkanie wysokiego szczebla od nawiązania relacji dyplomatycznych z Kubą odbyło się w Seulu. Wiceminister spraw zagranicznych Chung Byung-won spotkał się z Carlosem Miguelem Pereirą Hernandezem, dyrektorem generalnym ds. stosunków dwustronnych w kubańskim ministerstwie spraw zagranicznych. Obie strony zgodziły się, że nawiązanie stosunków dyplomatycznych między Koreą a Kubą stanowi „znaczący kamień milowy” w ich dwustronnych relacjach, zobowiązując się do wspólnych wysiłków na rzecz rozszerzenia i wzmocnienia współpracy w różnych dziedzinach. Kuba oraz Korea Południowa poszukują możliwości jak najszybszego ustanowienia misji dyplomatycznych. Seul jeszcze w tym roku planuje otworzyć tymczasowe biuro w Hawanie.

15 czerwca: w Seulu odbyło się czwarte spotkanie ministrów edukacji Korei Południowej, Japonii i Chin. W trójstronnych rozmowach na szczeblu ministerialnym uczestniczyli szefowie ministerstw edukacji Korei Południowej Lee Ju-ho, Japonii Masahito Moriyama i Chin Huai Jinpeng. Ten format dialogu został zainicjowany w 2016 roku i wstrzymany w 2020 roku w związku z pandemią COVID-19. Wznowienie dialogu, dotyczącego przede wszystkim wymiany uczniów oraz dzielenia się informacjami w zakresie innowacji w szkolnictwie było rezultatem trójstronnego szczytu, który odbył się w maju w Korei Południowej.

20 czerwca: plany przekształcenia prowincji Gyeongsang Północny w centrum produkcji zaawansowanych technologii zostały ogłoszone przez Prezydenta. Yoon Suk-yeol ogłosił plany utworzenia przemysłowego kompleksu małych reaktorów modułowych (SMR) w mieście Gyeongju oraz klastra przemysłowego związanego z technologią wodorową w prowincji Gyeongsang Północny, aby wspierać rozwijający się sektor energetyczny i pobudzać lokalną gospodarkę. Wśród planów znajduje się utworzenie "Przemysłowego Pasa Gospodarki Wodorowej" na wschodnim wybrzeżu, który obejmie budowę rurociągów wodorowych. Ponadto w regionie ma powstać centrum badawczo-rozwojowe związane z projektowaniem półprzewodników. Całej inwestycji mają towarzyszyć projekty infrastrukturalne, związane przede wszystkim z budową autostrad.

26 czerwca: pomoc rozwojowa (ODA) ma zostać zwiększona. Rządowa komisja ds. oficjalnej pomocy rozwojowej podjęła decyzję o zwiększeniu budżetu ODA o 8,5% w przyszłym roku. Według premiera Han Duck-soo decyzja ta związana jest z kształtowaniem pozycji Korei Południowej na arenie międzynarodowej. Rząd skupi się na trzech głównych obszarach przy realizacji ODA - realizacji projektów korzystnych dla obu stron, osiągnięciu celów zrównoważonego rozwoju społeczności międzynarodowej oraz poprawie jakości pomocy. W tym celu ma zmniejszyć się liczba finansowanych projektów przy jednoczesnym wzroście dotacji – aby podnieść jakość koreańskiej pomocy. Kluczowymi obszarami ma być pomoc humanitarna, rozwój transportu i pomoc energetyczna. Pod względem regionów, kraje w Azji stanowią największy udział wynoszący 32,1%, następnie Afryka z 15,8 %, Ameryka Środkowa i Południowa z 8,5 % oraz Bliski Wschód i Wspólnota Niepodległych Państw z 6,9 %.

26 czerwca: trójstronna współpraca w zakresie łańcuchów dostaw i zaawansowanych technologii została omówiona przez USA, Japonię i Koreę Południową. W Departamencie Handlu USA odbyło się trójstronne spotkanie ministrów przemysłu Korei, USA i Japonii. Uczestniczyli w nim kolejno Ahn Duk-geun, Gina Raimondo oraz Saito Ken. Podczas spotkania omówiono sposoby promowania rozwoju kluczowych i wschodzących technologii oraz wzmocnienia bezpieczeństwa ekonomicznego trzech krajów. Zgodzono się na rozszerzenie współpracy w zakresie łańcuchów dostaw półprzewodników i kluczowych minerałów, współpracę w zakresie ochrony zaawansowanych technologii i kontroli eksportu, promowanie wspólnych badań oraz wzmocnienie współpracy w zakresie standardów związanych z zaawansowanymi technologiami przemysłowymi, takimi jak sztuczna inteligencja (AI). Trójstronne spotkania ministrów mają odbywać się corocznie,

aby wzmocnić instytucjonalny charakter współpracy przemysłowej. W Waszyngtonie doszło także do dwustronnego spotkania ministrów Ahn Duk-geuna i Saito Kena, którzy zgodzili się utworzyć roboczą grupę związaną ze współpracą w zakresie łańcuchów dostaw i energii wodorowej.

27 czerwca: współpraca w zakresie łańcuchów dostaw została omówiona przez USA i Koreę Południową. W Waszyngtonie odbyło się regularne forum ministerialne (Supply Chain Commercial Dialogue), które powstało z inicjatywy prezydenta USA Joe Bidena. Pierwsze takie forum odbyło się w kwietniu ubiegłego roku. Spotkanie ma na celu promowanie odporności łańcuchów dostaw kluczowych produktów, w tym półprzewodników, baterii i krytycznych minerałów. W spotkaniu uczestniczyli minister przemysłu Korei Południowej Ahn Duk-geun oraz jego amerykańska odpowiedniczka Gina Raimondo. Obie strony zgodziły się kontynuować istniejącą współpracę w zakresie kontroli eksportu, aby przeciwdziałać zagrożeniom dla bezpieczeństwa narodowego, jednocześnie minimalizując zakłócenia w łańcuchu dostaw. Realizacją współpracy ma być podpisane memorandum pomiędzy Departamentem Handlu USA a Samsung Electronics, mające na celu wspieranie ustanowienia zaawansowanego ekosystemu przemysłowego w Teksasie.

27 czerwca: dochodzenie w sprawie nielegalnego zatrudniania zagranicznych pracowników zostało wszczęte przez Ministerstwo Pracy. Dochodzenie zostało rozpoczęte ze względu na pożar w fabryce baterii litowych Aricell, w wyniku którego zginęło 23 pracowników, w tym 18 cudzoziemców, głównie Chińczyków. Ponadto Narodowy Instytut Bezpieczeństwa Chemicznego, agencja wykonawcza podlegająca Ministerstwu Środowiska, ogłosiła rewizję wytycznych dotyczących niebezpiecznych chemikaliów. Pożar ujawnił również brak przygotowania kraju na pożary związane z palnymi metalami – w Korei Południowej nie ma zatwierdzonych standardów technicznych dla gaśnic przeznaczonych do takich pożarów związanych z litem. Chiny zwróciły się do Korei Południowej z prośbą o szybkie ustalenia przyczyn wypadku, zapewnienie opieki nad rannymi oraz właściwego postępowania po wypadku.

27 czerwca: plany związane z walką z kryzysem demograficznym zostały przedstawione przez Ministerstwo Edukacji. W odpowiedzi na kryzys wywołany niskim wskaźnikiem dzietności (0,72 w 2023 roku) Ministerstwo Edukacji ogłosiło plany wdrożenia nowego zintegrowanego systemu edukacji i opieki nad dziećmi. W poprzednim systemie edukacja i opieka nad niemowlętami i małymi dziećmi były podzielone między przedszkola i żłobki. Urzędy edukacyjne zarządzały przedszkolami, podczas gdy lokalne samorządy były odpowiedzialne za żłobki. Według Ministerstwa Edukacji system ten

doprowadził do nieefektywności i zróżnicowanej jakości usług w zależności od rodzaju placówki. Nowy system zakłada, że wszystkie placówki będą podlegać Ministerstwu Edukacji. Ponadto planowane jest zapewnienie 12 godzin dziennej edukacji i opieki nad dziećmi, które tego potrzebują. Aby to osiągnąć, ministerstwo będzie wspierać opiekę poranną i wieczorną przez cztery godziny, oprócz podstawowego ośmiogodzinnego dnia pracy, oraz zapewni dedykowany personel na te wydłużone godziny. Zakładane jest także wprowadzenie pilotażowego programu opieki w instytucjach w soboty i święta od 2025 roku. Zmiany mają zostać także wprowadzone w programach zajęć dla dzieci, a także liczbie opiekunów przypadających na dziecko, aby zapewnić bardziej spersonalizowaną opiekę. Od 2025 roku ma zostać wprowadzona darmowa opieka w placówkach dla pięcioletków, a od 2027 roku dla młodszych dzieci. Wszystkie te plany mają na celu zmniejszenie finansowego obciążenia rodziców oraz zapewnienia opieki dzieciom pracujących rodziców.

KOMENTARZ

Poszukiwanie partnerów bogatych w krytyczne minerały. W czerwcu prezydent Yoon Suk-yeol odbył tygodniową podróż do Kazachstanu, Uzbekistanu i Turkmenistanu, a Korea Południowa zorganizowała pierwszy szczyt z państwami afrykańskimi. Kierunki te nie są bez znaczenia: Korea Południowa koncentruje się na wzmacnianiu więzi gospodarczych z krajami bogatymi w zasoby, co ma na celu zabezpieczenie krytycznych minerałów i dostaw energii w obliczu globalnych niepewności w łańcuchach dostaw. Jest to niezbędne dla dalszego rozwoju kluczowych koreańskich sektorów – produkcji półprzewodników. W trakcie wizyty w Azji Centralnej prezydent Yoon Suk-yeol ogłosił inicjatywę „Koreańskiego jedwabnego szlaku” (K-Silk Road). To trzecia regionalna inicjatywa Prezydenta - obok „Strategii Indo-Pacyfiku” i inicjatywy „Solidarności Korea – ASEAN”. Warto zwrócić uwagę, że nie są to zupełnie nowe kierunki w koreańskiej polityce zagranicznej – wobec narastającej rywalizacji amerykańsko-chińskiej prezydent Moon Jae-in zaproponował „Nową Politykę Południową” i „Nową Politykę Północną”, zakładające zmniejszanie gospodarczej zależności od Chin. Jednocześnie „Nowa Polityka Północna” Moon Jae-ina zakładała współpracę z Rosją i Koreą Północną, a nie tylko Azją Centralną jako szlakiem do Europy Środkowo-Wschodniej. Koreański Jedwabny Szlak ma promować łączenie innowacyjnych możliwości Korei Południowej z zasobami i potencjałem rozwojowym Azji Centralnej we współpracy gospodarczej. Oprócz kluczowych minerałów dla produkcji takich firm jak Samsung Electronics czy SK

Hynix, Korea Południowa dąży do dywersyfikacji źródeł pozyskiwania ropy naftowej i gazu ziemnego.

Cele Korei Południowej były wyraźne w agendzie spotkań w Azji Centralnej. Korea podpisała dwustronne partnerstwa w zakresie łańcucha dostaw krytycznych minerałów z Kazachstanem, Uzbekistanem i Turkmenistanem, torując drogę do kompleksowej współpracy, od wspólnej eksploracji po ostateczne wykorzystanie tych minerałów. Ponadto koreańskie firmy sfinalizowały znaczące umowy infrastrukturalne. Koreański producent kolei Hyundai Rotem podpisał umowę o wartości 200 milionów USD na dostarczenie sześciu pociągów dużych prędkości do Uzbekistanu, co jest pierwszym eksportem pociągów dużych prędkości opracowanych przy użyciu koreańskiej technologii. W Turkmenistanie, Hyundai Engineering podpisało dwie umowy z państwowymi firmami na budowę instalacji odsiarczania i wznowienie działalności w zakładzie chemicznym. Z kolei Daewoo Engineering & Construction ubiega się o kontrakt na budowę dwóch zakładów nawozowych. Należy także zwrócić uwagę, że Korea Południowa promując współpracę z Azją Centralną odnosi się do jej praktycznego wymiaru, nieobciążonego kwestiami politycznymi. W regionie, w którym zmniejszają się wpływy rosyjskie, a zwiększają chińskie Korea Południowa prezentuje siebie jako państwo neutralne w zakresie współpracy gospodarczej, która jest korzystna dla obu stron. Seul podkreśla, że nie ma żadnych ukrytych celów: chodzi wyłącznie o współpracę rozwojową. Ponadto podkreśla się koreański sukces gospodarczy jako model, z którego mogą korzystać państwa rozwijające się.

W przyszłym roku Korea Południowa planuje zorganizować wspólny szczyt z przywódcami Kazachstanu, Uzbekistanu, Turkmenistanu, Kirgistanu i Tadżykistanu, by wzmocnić inicjatywę K-Silk Road.

Należy zauważyć, że **pierwszy szczyt z państwami afrykańskimi również skupił się na wzmocnieniu współpracy gospodarczej opartej o pozyskanie afrykańskich zasobów minerałów krytycznych**. Szczyt został zainicjowany przez Koreę Południową, wpisując się w strategię zabezpieczania łańcuchów dostaw poprzez budowanie relacji z innymi państwami niż Chiny i Rosja. Afryka jest głównym źródłem niklu, kobaltu, grafitu i litu – surowców kluczowych dla branż technologicznych, takich jak półprzewodniki, baterie i pojazdy elektryczne. Są to główne produkty eksportowe Korei Południowej. Drugim filarem współpracy ma być natomiast zwiększanie obecności koreańskich firm w Afryce. Rezultatem szczytu jest utworzenie mechanizmu konsultacyjnego dotyczącego współpracy w zakresie zasobów, nazwanego Dialogiem na temat krytycznych

minerałów. Ma on na celu identyfikację możliwości inwestycyjnych dla koreańskich firm w Afryce oraz stabilizację łańcuchów dostaw poprzez pozyskiwanie zasobów mineralnych z Afryki. Podobnie jak w przypadku Azji Centralnej, Korea Południowa promowała ten rodzaj współpracy jako wzajemnie korzystny, wykorzystujący potencjał Korei Południowej w zakresie zaawansowanych technologii oraz afrykańskie bogactwo w zasoby mineralne – takie podejście znalazło odzwierciedlenie we wspólnej deklaracji przyjętej na szczycie. Korea Południowa dąży także do stworzenia ram instytucjonalnych dla współpracy poprzez zawieranie umów o partnerstwie gospodarczym z poszczególnymi krajami afrykańskimi.

II. KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

6 czerwca: spotkanie robocze między przedstawicielami koreańskiego biznesu a Ministerstwem Rozwoju i Technologii. Ambasada Korei Południowej w Polsce, w ramach działań wsparcia dla działalności przedsiębiorstw, zorganizowała spotkanie robocze między koreańskimi firmami produkującymi akumulatory do samochodów elektrycznych a polskim Ministerstwem Rozwoju i Technologii. W spotkaniu uczestniczył wiceminister Jacek Tomczak, a także przedstawiciele działu współpracy międzynarodowej, inwestycji oraz agencji gospodarczych Polski oraz przedstawiciele Ambasady, agencji KOTRA w Warszawie i Koreańskiego Stowarzyszenia Handlu w Polsce. Podczas spotkania koreańskie firmy przedstawiły swoje obawy związane z działalnością w Polsce, w tym wzrost cen energii, płacy minimalnej czy kłopoty z zatrudnieniem wysoko wykwalifikowanej siły roboczej.

11-12 czerwca: projekty odbudowy Ukrainy zostały omówione w Berlinie. Prezes Korea Water Resources Corporation (K-Water) Yun Seog-dae wziął udział w Konferencji Odbudowy Ukrainy, promując zaangażowanie Korei Południowej w projekty odbudowy w kraju zniszczonym przez wojnę. Udział K-Water w konferencji odbył się na zaproszenie rządu ukraińskiego – obie strony od lipca ubiegłego roku współpracują w zakresie projektów powojennej odbudowy. Podczas konferencji omówiono także możliwości finansowania projektów we współpracy z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju. Na marginesie wydarzenia koreańska delegacja spotkała się z wysokimi rangą urzędnikami ukraińskimi, w tym z wicemarszałkiem ukraińskiego parlamentu, gubernatorem obwodu kijowskiego oraz burmistrzami Buczy i Truskawca.

15-16 czerwca: Korea Południowa uczestniczyła w Szczycie dla Pokoju w Ukrainie. W szczycie, który odbył się w Szwajcarii uczestniczył minister koordynacji polityki rządowej Bang Ki-seon. Korea Południowa wyraziła solidarność z Ukrainą oraz potwierdziła chęć udzielenia pomocy w różnych obszarach w ramach Inicjatywy na rzecz Pokoju i Solidarności z Ukrainą ogłoszonej przez prezydenta Yoon Suk-yeol podczas jego wizyty na Ukrainie w lipcu ubiegłego roku. Seul nie poruszył kwestii wsparcia militarnego.

19 czerwca: haubice K9 zostały zakupione przez Rumunię. Umowa dotycząca sprzedaży samobieżnych haubic K9 o wartości 920 milionów USD została sfinalizowana podczas spotkania koreańskiego ministra obrony, Shin Won-sika, z jego rumuńskim odpowiednikiem, Angelem Tilvarem, w Rumunii. Umowa stanowi największy projekt zakupów zbrojeniowych Rumunii od siedmiu lat i jest wynikiem szczytu między prezydentem Yoon Suk Yeolem a prezydentem Rumunii, Klausem Iohannisem, który odbył się w kwietniu. Szczegóły kontraktu nie zostały ujawnione, jednak minister Shin Won-sik oświadczył, że Korea nie poprzestanie na sprzedaży broni, ale wzmocni różne aspekty współpracy obronnej z Rumunią, w tym wspólną produkcję, wzajemne szkolenia jednostek operacyjnych i wymianę personelu. Minister Shin Won-sik spotkał się także z premierem Rumunii Marcelem Ciolacu, który wyraził zadowolenie z rozwoju strategicznego partnerstwa. Dzień wcześniej, 18 czerwca, dwustronna współpraca na płaszczyźnie obronności została omówiona przez ministra obrony Shin Won-sika i doradcę prezydenta Rumunii ds. bezpieczeństwa narodowego Iona Oprisora. Dyskutowano na temat współpracy w szerszym kontekście członkostwa Rumunii w NATO, a także omówiono możliwe dalsze zakupy koreańskiego uzbrojenia (czołgi K2 i bojowe wozy Redback).

20 czerwca: relacje obronne zostały omówione przez Polskę i Koreę Południową. Południowokoreańska delegacja, na czele której stanął minister obrony Shin Won-sik uczestniczyła w spotkaniach z ministrem obrony Władysławem Kosiniakiem-Kamyszem oraz wiceministrem Pawłem Bejdą. Spotkania miały na celu omówienie kluczowych kwestii dotyczących współpracy w sektorze obronności. W trakcie wizyty podpisano porozumienie dotyczące obsługi i serwisu samolotów FA-50. Obie strony potwierdziły ważność zawartych przez poprzedni polski rząd kontraktów. Z kolei Seok Jong-gun, minister w Agencji ds. Zamówień w Sektorze Obronnym (DAPA), oświadczył, że istnieje duża szansa na podpisanie drugiego wykonawczego kontrakt na eksport czołgów K2 z okazji Międzynarodowej Wystawy Przemysłu Obronnego w Polsce we wrześniu.

20 czerwca: stanowisko w sprawie dostaw broni i amunicji do Ukrainy ma zostać ponownie rozważone przez rząd Korei Południowej. Doradca ds. bezpieczeństwa narodowego w Biurze Prezydenta Chang Ho-jin oświadczył, że

rząd ponownie rozważy stanowisko w sprawie wsparcia zbrojeniowego Ukrainy po tym jak Korea Północna i Rosja podpisały traktat zakładający wzajemne zobowiązanie do pomocy wojskowej w przypadku ataku na któreś z nich. Jednocześnie Chang Ho-jin podkreślił, że rząd nie zamierza ujawniać w jakim zakresie wsparcie dla Ukrainy może ulec zmianie – należy odczytywać tę deklarację jako uzależnioną od działań rosyjskich względem dostarczania technologii wojskowej KRLD. Już wcześniej prezydent Yoon Suk-yeol sugerował zmianę stanowiska o niedostarczaniu śmiertelnej broni Ukrainie – ostatecznie stanowisko nie uległo zmianie i nie należy się spodziewać, aby w tym przypadku było inaczej.

28 czerwca: lista towarów objętych ograniczeniami eksportowymi do Rosji i Białorusi została rozszerzona. Ministerstwo Handlu, Przemysłu i Energii poinformowało o objęciu dodatkowymi regulacjami eksportowymi do Rosji i Białorusi kolejnych 243 towarów, mogących potencjalnie zostać wykorzystanymi do celów wojskowych. Wśród nich znajdują się instrumenty optyczne, czujniki czy sprzęt do cięcia metalu. Produkty znajdujące się na liście mogą być eksportowane wyłącznie za zgodą Ministerstwa, w oparciu o umowy zawarte z firmami z Białorusi i Rosji przed wprowadzeniem restrykcji.

III. RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

4 czerwca: wniosek o całkowite zawieszenie porozumienia wojskowego został poparty przez Prezydenta. Yoon Suk-yeol podpisał wniosek prezydenckiej Rady Bezpieczeństwa Narodowego dotyczący zawieszenia Kompleksowego Porozumienia Wojskowego z 2018 roku. Decyzja ta była odpowiedzią na północnokoreańską kampanię przesyłania śmieci za pomocą balonów oraz próby zakłócania sygnału GPS. Według premiera Han Duck-soo „ciągłe prowokacje Korei Północnej nie tylko poważnie zagrażają życiu i bezpieczeństwu naszych obywateli, ale także poważnie podważają pokój na Półwyspie Koreańskim”. Według rządu zawieszenie paktu jest w pełni uzasadnione i umożliwi prowadzenie ćwiczeń wojskowych w obszarach granicznych – co ma się przełożyć na możliwości natychmiastowego reagowania na północnokoreańskie prowokacje.

15 czerwca: znaczenie siły militarnej zostało podkreślone w rocznicę bitwy pod Yeonpyeong. W czerwcu przypada rocznica dwóch bitew w pobliżu Yeonpyeong (w 1999 i 2002 roku), związanych z konfliktem międzykoreańskim o morską linię graniczną. Zarówno 15, jak i 29 czerwca prezydent Yoon Suk-yeol wydał oświadczenia podkreślające znaczenie budowania siły militarnej w obliczu

zagrożenia ze strony KRLD. Według Prezydenta „pokoju nie chroni się słowami, ale siłą”, a pamięć poległych żołnierzy powinna zostać uczczona poprzez stworzenie silniejszej armii i tym samym silniejszej Republiki Korei. Z kolei lider opozycyjnej Partii Demokratycznej Lee Jae-myung oświadczył, że pokój jest zagrożony kiedy obie Koree podejmują działania oparte na zasadzie „wet za wet” i wezwał rządy obu państw do wznowienia dialogu. Lee Jae-myung odniósł się do takich działań jak uruchomienie transmisji poprzez głośniki w Korei Południowej w odpowiedzi na kampanie wysyłania śmieci za pomocą balonów przez KRLD. Według opozycji całkowite zawieszenie porozumienia wojskowego z 2018 roku może doprowadzić jedynie do wzrostu napięcia w relacjach dwustronnych.

18 czerwca: kwestia Korei Północnej została poruszona w trakcie spotkanie w formacie 2+2 między Koreą Południową i Chinami. W Korei Południowej odbyło się spotkanie w formacie 2+2, w którym uczestniczyli wiceminister spraw zagranicznych Chin Sun Weidong oraz chiński dyrektor Biura Międzynarodowej Współpracy Wojskowej Zhang Baoqun. Stronę południowokoreańską reprezentowali wiceminister spraw zagranicznych Kim Hong-kyun oraz dyrektor generalny Biura Polityki Międzynarodowej w Ministerstwie Obrony Lee Seung-bum. Korea Południowa wyraziła głębokie zaniepokojenie wizytą prezydenta Rosji Władimira Putina w Korei Północnej oraz północnokoreańskimi prowokacjami, służącymi eskalacji napięcia na Półwyspie Koreańskim. Seul podkreślił, że eskalacja nie leży w chińskim interesie i zwrócił się do Pekinu o odegranie konstruktywnej roli na rzecz utrzymania pokoju i denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego. Według koreańskiego MSZ poruszona została także kwestia zapewnienia ochrony uchodźcom z Korei Północnej. Z kolei w chińskich mediach podkreślono, że wznowienie dialogu w formacie 2+2 zostało ustalone wcześniej i nie miało związku z wizytą prezydenta Putina w Korei Północnej. Oprócz tego obie strony wymieniły poglądy na temat sytuacji na Ukrainie, na Bliskim Wschodzie, w stosunkach USA-Chiny i innych regionalnych i międzynarodowych kwestiach. Tego samego dnia odbyło się także spotkanie szefa południowokoreańskiego MSZ Cho Tae-yula z wiceministrem Sun Weidongiem i dyrektorem Zhang Baoqunem, dotyczące aktywizacji wymiany i komunikacji na wysokim szczeblu. Minister Cho Tae-yul również wyraził zaniepokojenie współpracą rosyjsko-północnokoreańską.

19 czerwca: status relacji północnokoreańsko-rosyjskich został podniesiony do kompleksowego strategicznego partnerstwa. W Pjongjangu odbył się szczyt z udziałem prezydenta Władimira Putina oraz przewodniczącego Kim Jong-una. Było to drugie spotkanie obu przywódców. Szczyt zakończył się podpisaniem traktatu o wszechstronnym partnerstwie strategicznym, zawierającym kluczowy artykuł 4.: wzajemne zobowiązanie do udzielenia pomocy wojskowej w przypadku ataku zbrojnego na jedną ze stron. Korea

Południowa skrytykowała ten zapis, uznając go za naruszający sankcje nałożone na KRLD. Pełny komentarz dotyczący szczytu zob. [OSA Blog](#).

20 czerwca: kwestia zagrożeń cybernetycznych ze strony KRLD została poruszona przez Koreę Południową w ONZ. Minister spraw zagranicznych Cho Tae-yul przewodniczył debacie na temat zagrożenia w cyberprzestrzeni w sali posiedzeń Rady Bezpieczeństwa ONZ w Nowym Jorku. W debacie udział wzięło około 70 państw, w tym 15 członków Rady. Było to pierwsze formalne spotkanie w tym formacie na temat cyberbezpieczeństwa. Minister Cho Tae-yul zwrócił uwagę zgromadzonym na zagrożenia stwarzane przez KRLD. Według niego 40% środków na rozwój broni masowego rażenia przez Koreę Północną pochodzi z nielegalnych działań cybernetycznych. Korea Południowa podkreśliła także swoje stanowisko w sprawie traktatu rosyjsko-północnokoreańskiego - jakiegokolwiek wsparcie dla wzmacniania zdolności wojskowych Korei Północnej jest wyraźnym naruszeniem rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ i powinno się spotkać z międzynarodowym potępieniem. W styczniu tego roku Korea Południowa rozpoczęła dwuletnią kadencję jako niestały członek Rady Bezpieczeństwa ONZ.

25 czerwca: apel o zjednoczoną odpowiedź na łamanie rezolucji ONZ został wystosowany przez Koreę Południową. Wiceminister spraw zagranicznych Chung Byung-won wystosował apel o zjednoczoną odpowiedź na północnokoreańskie prowokacje podczas spotkania ministrów spraw zagranicznych Dialogu Współpracy Azji (ACD) w Teheranie. Korea Południowa potępiła "wszelkie działania" wspierające rozbudowę zdolności wojskowych Korei Północnej jako naruszenie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ. W ten sposób Seul wyraził na arenie międzynarodowej sprzeciw wobec zawarcia przez Rosję i KRLD traktatu obejmującego wzajemną pomoc wojskową. W posiedzeniu udział wzięł także rosyjski wiceminister spraw zagranicznych Andrei Rudenko.

26 czerwca: północnokoreańskie balony wywołały problemy na lotnisku w Incheon. Loty krajowe i międzynarodowe zostały zawieszone lub opóźnione na Międzynarodowym Lotnisku Incheon w powodu wznowienia przez KRLD wysyłania balonów ze śmieciami. Od maja Korea Północna sześciokrotnie zorganizowała takie działania.

26 czerwca: wspólne ćwiczenia powietrzne zostały przeprowadzone przez USA i Koreę Południową. Celem manewrów było pokazanie siły powietrznej w odpowiedzi na zagrożenia ze strony Korei Północnej. Były to drugie ćwiczenia przeprowadzone w tym roku przez sojuszników, w których udział wzięły południowokoreańskie F-35A i amerykańskie F-22, klasyfikowane jako najnowsze myśliwce piątej generacji.

26 czerwca: pocisk hipersoniczny został wystrzelony przez KRLD. Według południowokoreańskiego wojska wystrzelony przez KRLD pocisk eksplodował w locie. Próba raketowa została omówiona w rozmowie telefonicznej przez Koreę Południową, Stany Zjednoczone i Japonię. Dyrektor generalny ds. Półwyspu Koreańskiego Lee Jun-il rozmawiał ze swoimi odpowiednikami – Jung Pakiem i Yukią Hamamoto. Test raketowy został potępiony jako naruszenie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ. Działania Korei Północnej uznano za prowokacyjne i stanowiące zagrożenie dla pokoju na Półwyspie Koreańskim.

26 czerwca: ćwiczenia z użyciem ostrej amunicji na wyspach w pobliżu morskiej granicy w Koreę Północną zostały wznowione przez marynarkę wojenną. Po raz pierwszy od siedmiu lat południowokoreańskie wojsko przeprowadziło tego typu ćwiczenia na wyspach Yeonpyeong i Baengnyeong. Decyzja o wznowieniu manewrów wynikała z zawieszenia przez Koreę Południową wojskowego porozumienia międzykoreańskiego z 2018 roku, które wprowadzało zakaz prowadzenia ćwiczeń z ostrą amunicją w wodach w pobliżu Północnej Linii Granicznej (NLL). Porozumienie miało na celu utworzenie strefy buforowej wokół NLL, aby zredukować napięcie w relacjach międzykoreańskich.

27 czerwca: zaniepokojenie „antyrosyjskimi wypowiedziami” zostało wyrażone przez Moskwę. Ambasador Korei Południowej w Moskwie Lee Do-hoon został wezwany przez rosyjskie MSZ w związku z oświadczeniami południowokoreańskiego Biura Prezydenta, wydanymi po szczycie Putin – Kim Jong-un. Wiceminister spraw zagranicznych Andriej Rudenko wezwał rząd Korei Południowej do „zrewidowania konfrontacyjnej polityki” oraz wyraził zaniepokojenie „niedopuszczalnymi antyrosyjskimi wypowiedziami wysokich rangą urzędników Korei Południowej”. Według strony rosyjskiej to obecny rząd Korei Południowej jest odpowiedzialny za pogorszenie relacji rosyjsko-południowokoreańskich. Z kolei ambasador Lee Do-hoon wyraził poważne zaniepokojenie w związku z traktatem między Rosją a Koreą Północną oraz podkreślił, że wszelka współpraca wspierająca rozwój militarnej potęgi Korei Północnej stanowi poważne zagrożenie dla regionalnego bezpieczeństwa, domagając się jasnych wyjaśnień od strony rosyjskiej. W odpowiedzi rosyjskie MSZ zapewniło, że współpraca z KRLD nie jest wymierzona w Koreę Południową, a traktat ma charakter obronny, zakładający działanie wyłącznie w przypadku agresji. Obie strony zgodziły się kontynuować niezbędne rozmowy w celu deeskalacji napięcia w dwustronnych relacjach.

27-29 czerwca: pierwsze wielodzinowe ćwiczenia Freedom Edge odbyły się z udziałem Korei Południowej, USA i Japonii. Podczas manewrów wojskowych wykorzystano okręty wojenne i samoloty wszystkich trzech stron. Ponadto przeprowadzono pierwsze wspólne ćwiczenia cybernetyczne. Według Korei Południowej inicjacja ćwiczeń pod kryptonimem Freedom Edge jest

odpowiedzią na rosnące zagrożenie nuklearne i rakietowe ze strony Korei Północnej – również w kontekście współpracy KRLD z Rosją. Północnokoreańskie MSZ nazwało manewry „powtarzającymi się, prowokacyjnymi demonstracjami wojskowymi” oraz oskarżyło Stany Zjednoczone, Koreę Południową i Japonię o zachowanie tożsame z systemem NATO. Oświadczenie północnokoreańskiego MSZ należy odebrać jako próbę usprawiedliwienia zawarcia w traktacie z Rosją klauzuli o wzajemnej pomocy militarnej – co ma być odpowiedzią na działania USA i sojuszników w kierunku stworzenia azjatyckiego NATO (w północnokoreańskiej interpretacji). W oświadczeniu wydanym przez KRLD znalazło się także poparcie dla Rosji – Pjongjang zadeklarował gotowość dostarczania sprzętu wojskowego przeciwko „reżimowi Zełenskiego”.

1 lipca: dwie rakiety zostały wystrzelone przez KRLD w odpowiedzi na ćwiczenia Freedom Edge. Według południowokoreańskiego wojska rakiety zostały wystrzelone z Korei Północnej w kierunku morza. Jeden z pocisków najprawdopodobniej eksplodował z powodu usterki. Wcześniej Korea Północna groziła „stanowczą odpowiedzią” na wspólne manewry wojskowe między Koreą Południową, Japonią i Stanami Zjednoczonymi. Wystrzelenie rakiet zostało potępione przez Seul, a wojsko zapewniło o gotowości do odpowiedzi na prowokacje zagrażające pokojowi na Półwyspie Koreańskim.

KOMENTARZ

Północnokoreańskie prowokacje wywołały spór na scenie politycznej. Kampania wysyłania balonów ze śmieciami przez KRLD okazała się kolejną kością niezgody na południowokoreańskiej scenie politycznej. Konserwatywna Partia Siła Narodu (PPP) uznała prowokacje za stanowiące zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego i poparła decyzje rządu o stanowczych działaniach. Należy do nich zawieszenie paktu z 2018 roku czy wznowienie nadawania transmisji poprzez głośniki umieszczone na granicy. Z kolei posiadająca większość w Zgromadzeniu Narodowym Partia Demokratyczna wezwała rząd do zaprzestania działań „oko za oko”, które prowadzą wyłącznie do eskalacji napięcia i kolejnych działań odwetowych Korei Północnej.

Punktem zapalnym w relacjach międzykoreańskich ponownie może okazać się granica morska – Northern Limit Line. Granica ta przebiega w pobliżu wyspy Yeonpyeong i nie jest uznawana przez Koreę Północną. Porozumienie wojskowe z 2018 roku miało na celu redukcję napięcia również w tym obszarze. Decyzja o

wznowieniu ćwiczeń wojskowych z użyciem ostrej amunicji może doprowadzić do incydentu z wymianą ognia – co miało już miejsce dwukrotnie (w 1999 i 2002 roku).

Wzrost napięcia w relacjach dwustronnych związany jest nie tylko z północnokoreańskimi prowokacjami – które z punktu widzenia Pjongjangu są odpowiedzią na wzmożone ćwiczenia wojskowe Korei Południowej ze Stanami Zjednoczonymi i Japonią – ale także rozwojem relacji między Rosją i KRLD. Ze względu na rosnące zagrożenie ze strony Korei Północnej i obawę o możliwość pozyskania rosyjskich technologii, Korea Południowa podejmuje kroki w kierunku wznowienia kanałów komunikacyjnych z Chinami.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

